Yne 5 mongo.

Bykii oronuudain proletaarinuud negedegtyi!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

1936 onii DEKAABRI 3
№ 277 (2010)
ULAAN-YDE KOTO ● 13-daki ZILEE GARNA

BYKEKOLBOONII KOMUNIIS (bolşoviig) PAARTIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOZIIN KOMITEED, BMASSR-iin TƟBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROFSOVEEDIIN ƟDƟR BYRIIN OORGON.

REDAAGCIIN TELEFOONUUD:
Kariuncalgata redaagtorta . . . . . 3—44
Karuuncalgata sekretaarta . . . . . 3—23
Kedee asaliin keltesiin . . . .

ARADZONII BYRIDKEL

1937 onii ekieer bykii Kolboon dotor aradzonii byridkel jabuulaka geze paarti ba zasagiin gazar şiidkeberi gargasan baina. Ene bol, jikeken poliitikiin gyn udkatai kereg mɵn. Arban ziliin caadtei—1926 ondo Bykekolboonii aradzonii byridkel kegdesen baigaa. Tiikede, imperialiis ba grazdaan dainuudaar sandargagdasan aradiin azakui saja ɵndiizɵ kɵl deeree garasan, mɵlzɵgçɵ etegeedyydiin ɵşɵɵ baisan, urdiin kaanta kargis zasagaas ug zalgaza jiresen kylityyregyi, yseg biçeggyi, karankii munkag baidal ɵşɵɵ niuur deere baisan, azal ygeiçyyd ɵşɵɵ usadkagdaagyi, iime yje baigaa.

Tere geseer kojor taban zil ɵngɵrɵɵ. Ene kugacaa soo manai Soveed oron azakuin ba sojol kylityyriin talaar urgşaa gigaant jike alkam kezei. Ene kojor taban zil soo manai oronii ɵngɵ çarai, terenii gooroduud, kɵdɵɵ toskonguud, aradzon ba tedenii suudal baidal tanikaar bişe bolotoroo kubilaa. Aradiin daisan anginuud usadkagdaa. Azalgyideke jabadal oni ygei boloo. Aradzonii baidal kylityyrene, sengeleg kɵkiyy boloo.

Ene kugacaa dotor manai Buriaadmongol ulas, aguu jike Soveed Kolboon sooki busa olon naaciin respyyblike, mozonuudtai adali nelieed kɵgzɵltɵ tuilaba. Iime yjede aradzonii byridkel mɵnɵɵ jabuulagdaka azai. Ene byridkelde aguu jike Soveed Kolboonii bykii graazdanuud, ere emiin, nasanii, yndesenii, erdemiin ilgaagyi kabaadâna. Manai oron dotor ylyy kyyn geze baidaggyi. Staalinii Konstituuca soo biçegdesenii josoor SSSR-iin grazdaniiin byken azal keke erketei. Oroboo indyystrizyylesen ba kolegtivizaacalasan jabadal, azakuin bykii salbarinuud deere mekanizaaciin jikeer delegeresen uçar bol, aradzonii keke azaliigi jike olon janza bolgoson. Kɵdɵɵ azaldeeree abaad yzekede; tragtariist, elegtromontioor, remoontoço, kombajnioor, şofioor, polevood, zivotnovood g .m. urdani baigaagyi şine şine tuskai mergezelte azalnuud bii boloo. Uçar iimede graazdaniiin bykenii bykii sinze tɵkɵl tukai asuudalnuud kuu byridkeliin kuudasan deere biçegdeke josotoi. Manai respyyblike dotor ene byridkel 1937 onii janvaariiin 1-ees 10 bolotor ɵngɵrgɵgdɵkɵ.

Aradzonii byridkeliigi gol tɵlɵb aradiin azakuin byridkeliin oorganuud jabuulaka josotoi gebeç, ene nelieed jike kɵdɵlmɵriigi amzaltatai-gaar, todo sonoroor ba kylityyrneer cag bolzor sooni ɵngɵrgɵkiin tulada niutagiin paarti — soveediin organizaacanuud eneende idebkitei kabaadalcaza, jikeken tusalamza kyrgeke ujalgatai. Aradzonii byridkeliigi ɵngɵrgɵkɵ kɵdɵlmɵridɵ respyyblike dotoroo 3 minga garan kyyn elsyylegdeke josotoi. Medee kuriaagçad, instrgyygter — kontrolioornor ba byridkeliin pyynktenyydiigi daagçad ta beledkeltei idebkitei şudarguu kyynyydiigi olozo tabika keregtei.

Eneentei kamta, aradzonii byidkelgiin udka çanar tukai olo niite azalçanii dunda nebtervyl giin kɵdɵlmɵri nen ɵrgɵnɵɵr jabuulaka keregte niutagiin paarti soveediin organizaacanuud jike yyrge gyicedkene. Gebeç, bodoto baidal deerees karakada nebteryylgiin kɵdɵlmɵri kɵdɵɵgyyr sula jabuulagdana. Ene baidaliigi oiriin cagaa zasaka keregtei.

Kazakstaanda gazar mɵnkɵdɵɵ edleke aagt ɵgɵlgɵ dyyrebe

Alma-Ata. Kazakstaan respyyblike kolkoozuudtaa gazar mɵnkɵdɵɵ edleke gyrenii aagt ɵgɵlgiigi dyyrgebe. Kamta deeree 3,350 aagt ɵgtɵzɵ, kolkoozuudtaa 23 milioon 366 mingan tariaanii ɵbɵsɵnii ba bilçeeriin gazar bekizyylen ɵgɵbɵ.

2002 gektaar

Rostov-na-Donuu. Azoovo-Çernomooriin kizaariin Leeningraadiin geze MTS-iin traagtariin brigaadiin brigadiir Andrej Voloçşin gegçe Moskvaada bolson urgaciin tyryy kyynyydiin ba tragtaristi bolon naşniistnuudiin zableen deere, 1935 ondo 2 miŋgan gektaar gazar kakalaka ujalga nɵk Staalinda ɵgɵsɵn baigaa. Nɵk. Voloçşin nojabri 15 kyreter „STZ" tragtaraar 2002 gektaar kakalaza, ɵgsɵn ujalgaa dyyrgee.

2 kilo 636 graam altan

Yfaa. Yçaalinskiin rajoondo Başzooloto — Aptriaazka geze altanii priiskede Akmeetov gegçiin brigaada 2 kiilo 636 graam alta olobo.

DAINII FROONTNUUD DEEREES

Pariiz, dekaabri 1. (TASS). Madriidiigi arçalaka komiteediin ene ɵdɵriin medeecel soo kelekeni, Taako mɵrɵnii rajoondo jabasan zasagiin koloonno ceregyyd, Madriidaas 70 kilomeetr tukai gazarta, Taako mɵrɵnii kojor ergiiigi ezelebe.

Astuuriiin froontdo, zasagiin ceregyyd yimyyleeçediin ştaabiin baisan Graado pyynkteos, ynder Loos Pinoos geze kadiigi ezelebe.

***

Pariiz, dekaabri 1. (TASS). Madriidaas medeecekeni, yimyyleeçediin ceregyyd eki zakaa aldaza, emkigyi bolozo baina. Çanga disciplinee baiguulakiin tulada komaandovanini ceregçyydiingee dunda terroor kene geze medeenyyd orono.

Ɵcɵgɵlder Mansanarees mɵrɵnii rajoondo respyybliikiinkid yimyyleeçediin ataakiigi cokizo, ceregiin zer zebseg jikeer gartaa ababa. Yimyyleeçediin samolioduud Madriidiigi boombodokiigi kysebeç, zasagiin zeniit buunuud ba avlaacada buuduulaad cukariba. Zasagiin 20 samolioduud Madriidiin froontdo yimyyleeçediin ezeleze baisan poziica deegyyr yimyyleeçediin soldaaduudiigi manai oruu orogtii geze urjaalasan kuudasanuudiigi kajaba.

***

Loondon, nojaabri 30. (TASS). Ispaaniaas medeecekeni, nojaabriin 28 da yimyyleeçediin samolioduud Alikaantiigi keden dakin dobtolobo. Enenees boliozo 2 kyyn aluulaa, 24 kyyn şarkataa. Gadana neefti kadagaladag gazar şatasan baina. „Britiiş Jynajted prees" aagenstviin medeecekeni, Alikaantiigi dobtoloson samolioduud kojor jikenyyd koraablinuudiin boort deerees niideze garasan. Ede koraablinuud gadaada dyrseeree kari gyrenii koraablinuud bolono. Nege koraablini ergiees 4,5 miilide negeede 25 miilide baisan.

B. D. Tydebiin.

Ɵbɵliin ogleegyyr

Byrkeg karaŋkii egl egyyr
Bordosotoi kyiten kuilaatai,
Camcaal ergiin kɵbe geer
Casan kerger g şiikaatai.
Ɵ keer garsan utaan
Ɵ de uruugaa muşkarana,
Baglagar ylende tulan
Karlaigaad kykerene.
Ider zaluu pioneernuud
Ertelen jaaran bosobo,
Surguulidaa çaŋduun jabaad
Cegtoi kekiyytei kyrebe.

Kabaansk MTS-iin traagtariin brigaadiin brigadiir caloto nɵkɵr POOLIA TORGAAŞINA.

MADRIIDIIGI ARÇALAKA KOMITEEDIIN MEDEECEL

Pariiz, dekaabri 1. (TASS). Madriidiigi arçalaka komiteediin ene ɵdɵr yde bagta gargasan medeecel soo kelekeni, Posyelo de-Alarmonii seektorto yimyyleeçediin kojor koloonno ceregyyd taankanuudiin tusalalga doro jabaza aikabtar kurcaar kontroataaka kebe. Jike udaan baildasanii syyleer yimyyleeçed jikeer syrdeze oro bodogyi cukariba. Ende respyyblikiin ceregyyd deede şatiin daiçalakii çadabari karuulaa. Yimyyleeçediin zarina taankani usadkagdasan ba germaanida byteegdesen 2 taanka manai garta orobo.

Kaassa Kampiin seektorto respyybliikiin ceregyyd olon pyynktnyydtɵ poziicaa saizaruulaa. Froontiin bişe yçaastoguudta yker buugaar urda urdaas buudaldaan boloson baina.

Zuu ylyytei boombo kajaba

Pariiz, dekaabri 1. (TASS). Alikaantaas abtasan telegraama soo kelekeni, Alikaanta goorodiigi boombo dolgodo 1 kyyn aluulasan ba 7 kyyn şarkatasan baina. Nojaabriiin 28-nii 19 çaasaas nojaabriiin 29-nii 3 çaas kyreter yimyyleeçediin samoliood goored deere zuu ylyyti boombo kajaba. Goorodiigi boombodolgodo kabaadasan kojor giidrosamolioduud, Saanta Poia ba Gvardamariin kooronduur dalai deere baisan germaaniin parokoodiin boort deerees benziin ba boombo, somo g. z. abasan baina. Boombodolgo bol goorodto ton jike garza gai kebe.

Mɵnɵɵ edɵr Alikaantiin keden olon graazdanuud boombodolgoos daltiraza kedee garaba.

Irlaandiin 80 faşiistnuud Ispaani orobo

Loondon, dekaabri 1. (TASS). Mɵnɵɵ edɵr Liverpuulyn goorodoos Irlaandiin 80 faşiistnuud general Fraankiin ceregte oroko zorilgotoi Ispaani ocoko baina. „Sandei Taimsiin" korrespondentai jarildakadaa nege faşiist ni iigeze medyylebe: „yimyyleeçediin aarmida jabuulkiin tulada Irlaandida elsyylegdesen faşiis batalioon generaal Dɵffiin komaanda doro, Fraankiin ceregte orood daildaza jabasan germaaniin otriaad şingi, tusagaar jabaza dailaldaka baina"

C. Don.

YLEGDEL

Arbaad zil yngerbe. Negete hur xarbaan deere manai Buxanai abaga baga zerge ama xalamgaigaar xeleze baihan jym: „ene minitnai zee xybyyn aixabtar şuran xyngen xyn boloxo jym daa, xyn boloxo bagahaa, xyleg bolxo unagahaa gee jym! Menee bolxodo, xarin terenь ynen boloogşo. Zabai Malaadain xorin doloo xyr teree jabaagyi gazar geze yseen jyymegşe beze.

Malaadai bagadaa niutagaigaa hurguuli dyyrgeed, Xiaagta xotiin hurguulida gurban ynel baihan jym gedeg. Tende jamarş hurguulida baiza, xediidexiş klaas dyyrgeheniinь hain medegdedeggyi belei. Zygeer le, niutagtaa baixa duragyi, alba tuşaal xodo bedereze, iişe tiişee jabalag jym hen. Taba zurgaan ziler yjede xoto oşohon baigaa. Tende jamarşjeb nege kyyrse dyyrgeed, Baavantiin aimag xydelexejee garba geze negete duultaa han. Udanşgyi, hyyleerenь, Irkyy xoto oşobo gelsee belei. Terenь ynen baibaş, Irkyyde jamarş azal xeze baihan iinь baha hain me dedgexegyi baihan jym. Tendee udaan baingyi, jamarşjeb xeregeer Uraal oşohon baiba. Uraalş baha manai Malaadain hanaanda taaraagyi jym gy, saaşaa Moskvaa koto hurguulida oşohon baigaa xa.

Malaadai, arga myriinь olozo, Moskvaagai veteri naariin teexnikymde orood, jahala hain hiraza baitaraa, gente eeriingee duraar ga şa. Şofioorn udai hurguulida orohon jym gedeg. Myn, tendehee udanşgyi garaad, nege zurgaan la albaanda orohon baigaa. Tendee jamarşgyi, gemgyi baihan aad, xaşanş gezeb hangai mynge dutaagdaad, albanhaa gargagdaşahan baigaa xa.

Nodondo zil Malaadai Moskvaahaa busaza jereed, gurban gy, dyrbon gy aimagta, eldeb olon tuşaalda jabahan baina. Tyryyşeer koperaasada orozo xydelbe. Xojor hara xydeleed baitaraa koperaasahaa garaad, aimagai elyyrii saxixa tahagta albanda orobo. Tendehee baha bolizo, MTS-iin kontoorodo xydelbe. Tendees udaan baingyi baha garşa, aguuşanai bylgem, poostiin kontooro, aimagai finaansiin tahag, miliiciin zurgaan, kooveenc—biyroo, modobolet xelei kontooro, bibliooteeke zergiin gazarnuudta xydelhen baina. Ene hyylşiin xojor zil soo xamta arbaad ondoo gazarta, arbaad ondoo tuşaal daaza xydelhen baixa jyn.

Jamar uşaraar nexer Malaadai Zabai gedeg iime olodaxon xydel neriee helgedeg baigaab gexele, tuşaa byri denь boldoto şaltagaantai baigaa jym beze, duuhaa toloodş jyy bolxob. Jyrenь, Malaadai xadaa erdem hurguuliaarş balai jadamaar bişe, dyreşel şudabariaarş balai jalamaar bişe, zygeer le eeree xynhee ondoo zaitai gexe jyn gy, ali xyaivyd bulta Malaadaihaa ondoo zantai gexe jyn gy, sugtaa alba xeze baihan nyxedteigee ogto taaradaggyi baigaa.

Jamarş tuşaal daagaad xydelxedee, tere daahan tuşaalhaa bejeь iexeboşolog. Jexe xyn boloo l zaxiraza baixa gekelenь daahan tuşaalinь erxe bagadalag. Baha deedteenь tyryylegçe, erxilegşe, direktor gexe metiin tuşaaltan baiza baidag —iime gasalantai belei. Janarş albanda orood baxadaa, nyxedelgee eeriijinь xyn lerxyvleze „Jyyri Bazaarovic" gegyi haaib. Malaadai xariiu xeledeggyi zantai hen xa.

Bibliooteekede xydelze baihanaa boliood garxa deerenь, bibliooteekiin erxilegşe exener mendeşeleze gariinь bariaal:

— Jyvri Bazaarovic, ta, teredee nege zurgaaniii orolon medexe, bejee daahan tuşaalda orobol, jexel taaraxa natuuratai xyn geeşe daa! — geze xelebe.

Tere gohonhee xoişo Malaadain selxilte bejee daahan tuşaal vrgelze hanagdadag boloo hen.

Zol boloxodoo, xyleegei nege sockylьtyvriin baişada erxilegçe bolxo xvyn jataltai xeregtei boloo geze Malaadai duulaba. Aimagai gegeerelei tahagta baişaxan oşobo. Gegeerelei tahagii erxilegşe Jyvri Bazaarovic Zabai gegşiin byxii dekyme ntnuulii jaaralgvie vzeed, Tomogtiin sockylьtyvriin baişangai erxilegşi bolxii duradxaaa xa. Tomogto gexedenь Malaada baragad geze şoşoşobo. Eeriingee niutagta oşoxo boloxodoo duragyi baigaa. Ti biş, beiee daahan tuşaal xadanь Malaadai zybşeehen baina.

Xeden xonood baixada, Malaadai uul niutagtaa xyreze jerehen bolbo. Jerexedenь urdanai Tomogto bişe, kolxooz, hurguuli, sockylьtyvriin baişan, ambulatoori zergiin aixabtar olon şine bairanuud; elektriin gerel; traaktor maşinain duu dorjoon; xeden mingan mal adhuhan xyyjeze baiba.

Şinexen barihan sockylьtyvriin baişan soo haia jerehen Malaadai erxilegşe lahan şineer tyxiereg xeregtei geze bolobo. Xanagai tyrvy nege tahilga zanuulaza, eertee aiataixan kaomoded tyxieervylee. Stool deere ulaan byl xoşalta delgeelgebe, grafintai uha tabiulba, ulaan xara bexenyylii bele tyylebe, guurhadii, karandaaşnuudii bolood

bişeş şuxala xeregselnyydii tabiuulaba. Yydeneigee gazaa talada xadaxa gurban garşag bişyylbe. Negenь „ərxilegşiin kabineed“ gehen, xojordoxinь „xereggyi xyyn orozo bolxogyi“ gehen, gurbadakinь „xeregeer jerehen kolxoozoi gəşyydte ədərəi 12 çaashaa 2 çaas xyreter uulzagda xa“ gehen—iime gurban garşag xaduulaba.

Əglөөgyyr albandaa jerexedee Da ba gedeg xaruulşan ybegenөө duudaza asaraad:

— Za, ybegen alban tartar ede suuzabai, xereggyi xynii negiiş namada by oruula!—geze zaxiraad, yydeneige xazuuda huulgadag zuram togtoobo.

Tomogtiinxid tyryyşiin yjede, niutagaigaa xyynei jireh nde honiixozo, uulzaxa geze olooroo jabadag baiba. Tiigeed, zygeer le „Jyyri Bazaaroviç“ geze ner lexe xyyn negeş ygei, xarin uulzahan le xyn: „Malaadai hain jabaza jirebe gyyt?“ geze asuudag baigaa. „Malaadai“ gexedenь Malaadain yhen boloşoxohoo naşa bolzo, duraa gutahan jauzaar xaraad:

— Sain xadaa jeree xyyn bezebi..—geze gybed geed, tee nege xeheg duugai huuhanaigaa hyyide:

—Bi bolboi aiçalaza jireed baisan xyn bişe. Bulta sain jabana juuç geze asuuxa, taanar jaasan zon beil—geze to nootoigoor zemerxeze, mongolşoton xeledeg belei.

Xeregeer jerehen xy nyydeer xөөrelsexedee Malaadai aixabtar johorxuu, ysөөn ygetei, iniede n adaggyi, uraniar seseneer, yge xelexe geze, jadan jadan gojodog, xo loigoo şaxad geze, by lvyneer duugarlag, zarimanlaa nilxee buulgaad xynde uşarta uşargyi zemerxeedç abaxaa jalalaggyi zantai baiba.

Seckylьtyyriin baişangai xydelmeriiş tuxai xeleed jaaxamnaib, medeze baigaal ygyn beze, ond nhee baixa manai Malaadais teree niii tood ggyi baigaa. Zygeer le, kolxooznigaad Malaadain zan medexedee xynş geze tooxojoo boliş bo. Xarin, zarin ybgөd xelsexele: “Regden Zabai xybyyn muu zantai xyn boloşoo baina lai. Jamar şy ixereehazaagui jyn, exe esegenь gemgyi uad jy negşe belei! —gededeg hen.

Niutagai toongyi zaluuşuul, Malaadan tamir mөdexedee, eldeb ehe tabxiin asuudalnuudii, ilangajaa Malaadain mөdexegyi jvy ne, asuuxa gəs aladag, bytyyxen naada barilsadag bolbo. Tomootoi edibxite komsomoolşuud xydelmeridenь tuhalalsaxaş geed turşa a Yre garabagyi. Malaadai bolbol xyynnuunai naadaş nari na geze medexe jyymegyi, tuhalxaş geze oroldohiinь oiigoxo jyymegyi, bejejee jexede boloxo, xyyn nama da bilduuşalaxa tiigen geze hanadag. xuuşnai ygiin johoor „deer e axagyi, der gedee n jogyi“ xyn jabadag belei.

Seckylьtyyriin baişanda jabadag zaluuşuud soohoo, nege zaluuxan seberxen basagan Malaadain niy lende aixabtar dulaanaar yzegdedeg bolbo. Tere basagi xodo xarazal baihaib geze hanadag bolzo, ydereі hanain, hyniiin zyvden bolojoo. Xoloş jabxiinь xaraxada dozo nь nege zigtei hain şingi baidag baina. Zygөөr le, uulzaad baixadaa, iinagai xa naatai yge baitagai, jyreş ygə duugarxagyi, aixabtar tomootoi deerenxii zan gargaza, gansa hanaandaa: „Iigeed le baixalaan ene basagan namada duraldaxa beze, kolxoozoi haalişa aad, namada duralangyi xaana oşoxo hem,—geze bododog baigaa.

Tere basaganinь yngeregşe xabar dunda hurguuli dyyrgeze jerehen aad, namar deede hurguulida oşoxo xyrteree, xolxoozoigoo haali dere baixa geed, xydeleze baihan, arban naima nahatai, daruu tybşen zantai, Balzama geze neretei basagan belei. Bejee xysehen elyyr tobir basaganai tyxel mariaaş medeeze beze da, saadaginь zyhe şarai seber bolxoloroo, Malaadain sexil taxanş jyyvnei gaixal baixab.

Zaluuş haa Balzama hybel gen uxamai basagan baiza, Malaadaiji edii tedii xaraxadaa xamag zangiinь medexiin saana, yşөө Malaadain niydenyydei hezegteigeer getexii azag'ahan baiba. „Ene barahan yşөө hanaatai geeşe xa“... geze dotoroo bodood, Balzama duugaixan jabadag baigaa.

Komsomoolşuud coskylьtyyriin baişan so zyzeg naala tabixa geze tyxieerbe. „Ylegdel“ geze neretei pьjeese өөhdөө zoxioozorxibo. Tere pьjeesenь xadaa xoirog biyrokraaduudtai temecexe, jyre byrokratiizm ba xoirog no orxuu zan bolbol xyynei uxaan med relde yleed bahan kapitalizmiin xog ylegdel geeşe geze taruulahan udxatai baiba xa. Terenь tiime haiҳş pьjeese boloo gexede jamar be, zygeer le zoxiogşodoi өөhedeinь hanaanda taatai, ynendee Malaadaida horgaal bolgozo, Malaadain zan zahaxa jabadalda zoriuulahan pьjeese baigaa daa.

Zaluuşuul repititseş xeze exilebe. Nege xyn dutaba gedeze Malaadaiji naadalsaza yxii zaluuşuul guiba. Ynendee, xyynş dutahan bişe, Malaadaigaar byrokraadii naadxuulaza, sengexe gehen baigaa daa. Malaadai bolbol „өөr өө erxilegşe xyn aad, edeneer spektaaklьda naadalsaza baixam jaagaa buzar geeşeb“ geze bodoboş. Balzamiin naadalsaxa xada argagyi ta agdaza zyhşөөbe.

Repititse deere Malaadai өөriingөө naadaxa biyrokraadii aixabtar ha naar naadaba. Ene pьjeese bolbol өөriim

(Yrgelzeleleni 4-dөki niuurta)

Gadaadiin gazeetanuud nøk. STAALINII iledkel tuşaa

Beilgi

Briyyssel, nojaabri 27. Beilgiiin olonki gazeetanuud Soveeduudiin Oncojaaraltai VIII kural ba nøkør *Staalinii* iledkel tuşaa medeecelnyydiigi tunkagiasan baina.

«Midi» geze gazeeta nøk. *Staalinii* iledkel tuşaa biçekedee, «Soveed Kolboondo juun bejelyylegdeeb, tere bol bişe oronuudta bejelyylegdeze bolono» gesen gazariini jikeer temdeglene.

(TASS).

Norveigi

Stokgoolim, nojaabri 29. Norveegiiin bykii gazeetanuud nøk. *Staalinii* iledkel ba Bykekolboonii Soveeduudiin Oncojaaraltai kural tukai biçeze baina.

«Tideens tein» gazeeta iime garçagtai zyil biçene: Soveed Kolboon bol bejelyylegdeze bolomoor poliitikiin udkatai Konstituucatai bolono». «Dageblaat» geze gazeeta: «SSSR te kriizis ygei, kødølmørigyi çyyd usadkagdankai, jadaraka jabadal ygei. Kapitaliizm usadkagdaad, socialiizm baiguulagdaa» gesen garçagtai zyil tunkaglasan baina.

Şvejcaari

Veena, nojaabri 29. (TASS) Şveicaariiin kødølmøriçødiin ba byrzyinerin keden olon gazeetanuud, şine Konstituuciin proeegt tukai nøk. *Staalinii* kelesen iledkelees abça tunkaglana gene.

Ispaani

Valeensija, nojaabri 30 (TASS). Ispaniin gazeetanuud Soveeduudiin Oncojaaraltai VIII kuraliin neelge tuşaa jike ielgerengiigeer biçesen baina Zarima gazeetanuud nøk. Staalinii iledkeleeseni abça unkaglaza baina.

„KAADR KAMAGIIGI ŞIIDKENE"

Ken bykenii medeseer, surguulinuudiin surgalgiin çanarjigi saizaruulaka tukai paartiiin ba zasagiin zygees menee yjede ton jikeer saialaa tabiza baisan yjetei. „Kaadr kamagiigi şiidkene" geze nøkør Staalin keleseniı josoor, bagaçuudiigi surgaka ba kømyzyyleke jabadalda bagşanar bol şiidkekii çanartai yyrge dyyigeke baina. Iime tula, surguuli bykeniigi bøledkel saintai bagşanaraar kangaka jabadal menee jaaşagyi çukala tyryyçiin kereg bolono.

Manai Buriaadmongol respyyblikiin ekin ba dunda surguulinuud bagşanaraar enenees urda tonç dutamagiin deere, ekin surguuliiin bagşanariin 50-60 procentni erdemiin talaar tonç baga bøledkeltei baisan geeçe. Ene bol surguulinuudiin surgalgiin çanarjigi saizaruulaka jabadalda kecyy jike saad bolocog baigaa.

Menee, 1936-37 onii suralcaliin zilde, Gegeeryyleke komisariaad respyyblike dotorki ekin, dunda surguulinuudta oroi kamta 420 tukai bagşanarjigi tenilon abuulasan baina. Eneen dotoroos 33 kyyni Buriaad mongoliin gyieriin pedagoogiin instityyd dyyrgesen. 62-ni men respyyblike dotorki pedagoogiin teknikym dyyrgesen, 92-ni RSFSR-n gegeeryyleke komisariaadaar ilgegdesen, 66-ni Kolboonii tøbgooroduud mozo, kizaarnuudaas manai Gegeeryyleke komisariaadiin prriaalaar jiresen baina

Gadana, bişe albanda baisan urdiin bagşanar, eldeb deede dunda surguulinuudta suraza jabasanaa udaan bolzoroor amaraaçad bolon bişe mozo kizaarnuudaas øøsødiin duraar jireeçed gekezerge 167 kyyn pedagoogiiin kødølmøride orosou baina.

Menee zilde tomilogdoson ene bagşanar baraglan bagşin tuskai erdemtei tula, bagşanariimnai too ba çanarani urda urda zilnyydiinkiees neliieed saizarasan gekede bolono.

Ene zilin suralcaliin ekinde ekin ba dunda surguulinuudta oroi kamta 450 tukai bagşanar dutaza baisanaa, menee, syyliin medeegeer respyyblike dotor 20 şakuu bagşanar durana. Ene kerneod bagşanarjigi darii olokiin jabuulga kegdeze baina.

Iigeed baikada, zorilgonuudmnai gekede, negei talaas, niutagiin organizaacanuudiin ba zurgaanuudiin zygees ene zilde şineer tomilogdozo garsan, bagşanariin eder byriin alitaa kedelmeride, baidalda arkaral sanalaa tabiza tusalaka baina. Negee talaas ede şine tomilogdoson bagşanar bol enenees urda kedelmerileze baisan bagşanartai edelmeriin sain baricaa baiguulaza, erdem dereşeliin çadarjaa beje bejedee damzuulan abalcaza, negen sanalta nitiingee kycøer surgalgiin çanarjigi saizaruulaka, ilangajaa kele biçegte kyygedee surgaka yyrgiigi ton sainaar tabika—iime çukala zorilgonuud dab geseer garana.

Ene keregiigi aimagiin gegeereliin tasaguud ba terenii instryygternyyd tolo goilon emkidkeke uçartai. Eneentei kamta, şine garasan zaluu bagşanariin kødølmeride tusalaka, tedenii kødølmeriiini şalgaza yzeke basala negen çukala kereg baina.

Terenees gadana, menee jabuulaza baigaa attestaacaar bagşanarta bagşiin nere erkezyylen olgokoni bagakan kereg bişe, bagşa bykenii bodeto kødølmeriigi baicaan şalgaza, bagaçuudiigi surgaka ba kemyzyyl ke erdemiin ba çadabari dereşeliin bolon oroldoco zydkemziin taliigi saitar karaza yzesen deerees şiidkegdeke josotoi kereg men. Iime tula, bykii gegeereliin oorganuud, soveediin ba paartiin, komsomooliin organizaacanuud bagşa byriin kødølmeriiin çanarjigi sain karaza, attestaaciin komiisiin kødølmeride ileryylen karuulza økø josotoi baina.

D. Mizediin.

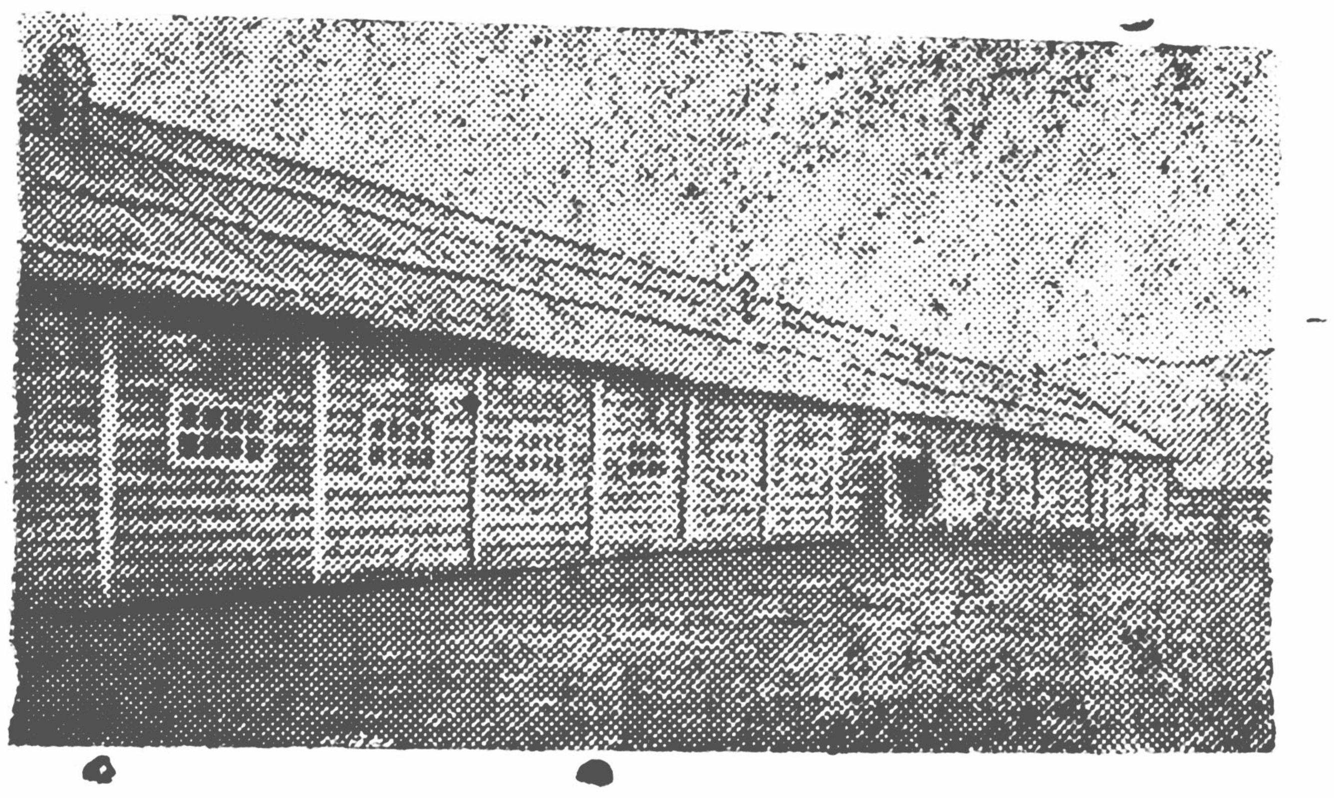

ZURAG DEERE: Bargazanii aimagiin Sangadiiinii nerem zete kolkooziin merinoos konidiin dulaalsan baira.

(S. OÇORIIN FOTO).

Geroilig Ispaaniiin ekenerte ba kyygedte TUSALAMZA

Zide. Deresetein gyiced bişe dunda surguuliiin kolegtiiv, çølø-te respyyblikiin t-lee iemeceze baisan Ispaaniin geroilig aradzonii emegteiçyyd ba kyygedte nege ederiingee calingiigi tusalamza bolgon øgøbø.

Kolegtiiviin daalgabariaar
Daşazabiin D.

* * *

Kori. Doodo-Kudanii somonii Raazymoviin neremzete kolkooziin geşyyd kamtingaa cuglaagaar Ispaaniiin geroilig aradzonii kyyged ba emegteiçyydte, kyyn byriiin kojor azalta ederiingee olziigi tusalamza bolgon økø geze togtoobo.

D. C, Dondogiin

* * *

Ulaan-Onon Takiaaçiin ekin şatiin surguuliiin pioneerjin otriaad Ispaaniiin geroilig aradzonii kyygedte 11 tøkerig 40 menge euguulaza tusalamza bolgon øgøbø. Tabtaanain surguuliiin pioneeriin otriaad 50 tøkerig øgøbø. Menge cuguulga yrgelzel seer.

N. Jyndenii.

Ojodoliin faabrika

Angar merenii baruun ergide Nikolaijeviin ba Raboo-ço ştaabiin yylicenyydiin koorondo ojodoliin ton jike faabrika ene ziliin dekaabri saraas ekileze barigdakani.

Proeegtiin josoor ene faabrikada 1900 kødølmøriçød kødøløkø. Tusalalcaka ceekenyydiigini karaada abalcabal, kamta 2600 kyyn kødøløkø bolono.

Enenii barilgada 5 milioon 510 mingan tøkerig gargaşalaka geze kizaariin gyieedkomiin prezidiym batalasan.

(3-dki niuuriin yrgelzelel)

abari zangii lairaza, ølelin naadalahan udxatai geze ogto medengyi. Zarima zaluuşuulai nada barilsaza dooxonuur hbir şebir geldexiiş cilgøgyi. Xarin aixabtar xyxe, bejee deegyyr abxuula, bişe xyyryydii „muu nadanat, şadana gyit" geze xøxere. Zabhartani Balima basagan teeşe xulagai ryydeere geten xaiaiz Myrød, ene Balzama naiaca duralaia johotoi da!" geze baidanaar Malaadai bodno.

Balzama basagan Malaadaiji ene rejlike deere xaraxada:

„Xalag daa! Ene xynei sedxilde jyysgyixehen baina daa. [illegible] jaligyi jadunggadada cyrseer xuuima, xemel aig zangaar delekxe geze bejee xyşeer baiza, jadan a dan oroldozo jalaxada jaagaaş berxe, argaaş zotolontoi baigaa geeşeb. Xairalxaar hanada. Teed, ene xyynei eerib zeme bişel daa. Menee sgta iime xyyyd b[illegible] jehegyi. Xaa jaa baidagş uşarab soxom le, ymexirhen yxehen kapitaliizmiin xog burtag geeşe beze. Iime xyynyydii xymyyzyyleze, uxaan mederelheenb kapitaliizmiin ylegdelii seberlen halgaaza, gyn sedxiltei, delger ojuuntai xyrnyyd bolgoxo, socialiis tylgemei xysed bolboson geşyyd bolgoxo xeregtei baina daa. Ene Malaacaiji zyteer hurgaxa zahaxiin oroldo, zarima xyryycei xarin eeglexe, raadalxarb ton buruu baira!" geze hanaandaa bodoze, aixaltar xairalaza, sedxileb ujarar baiba.

Kepitiiciin cyyrexede, Balzama nyxechee geegdeze Malaadaitai [illegible] ylegdii [illegible] xulgaar [illegible] yzexe jyn [illegible] [illegible] Balzamiin [illegible] Malaadai [illegible] bajarlaza, [illegible] zeb bolooaa, ene basagans namada duralaza argaa bolix doo eereo orozo jirele geeşe," geze bodood, ulam tomootoi zan yzyyleze duugai huuna.

Balzama jerehen uşaraa sexe xelexejee taha tybegşeeze, jyriin xeereldeeh hee exilexe xeregtei geeşe xa geze bodood, uran zokiool literatuuriin tuxai, poliitikiinş tuxai eldeb zyil yydii asuuhana. Balzamiin asuuhan zyilnyydte ton sesen, ton zøb xariuu yxe geze Malaadai xedii oroldoboç, yneexi medexe jyymennai saana daa, yg mag geed şingebtei xad bıratai jyyme xeleze şadanagyi. Jacaldaxa byrjee ulam tylgene. Tiixedeb, duuhan medeze huuhan Balzama, ee ree haraa duulan tuhalalsaza, xeere deegee torgyi yrgelzelekii orolcono.

Eder nahan dundaa jabahan Balzamiin sab sagaaxan şarai, xab xaraxan niyde bolon, zaluu haixan bejeb iine sylee gazaıta, iine oroxonhoo xaraza huuxaaa, urdani duralaşahan Malaadain dotor zaluu xynei taşajaangii sedxil aixabtar xursaar urgaza, tejee barixe bolno. Inagai uraxan urixan yge yyxii xeleze, sedxildee baihan şunalii duuhan ileryylexe gexedee, ag tag, ogto jyyş tologoidonb oronogyi, negeş ajatai yge hanagdanagyi. Inag ygejee xeleze jadaldaxa tuhamaa bejenb barigdaxajaa bolino.

Genete abiaagyigeer dab geze bodood, Balzamiin xyzyyn deegyyr garaaraa teberize, xasariinb şab baisa balan ozozorxibo. Balzamiin şarai baragad geze, ub ulaan bolood, negeş jyyme xelengyi buşuuxan bodozo garşaba. Gazaa garaad, gerteeşee me dyy gyize jabaxadaa, Balzama basagan eeree medengyi „ylegdel, ylegdel" geze aman soogoo duugaraza jabaa hen.

Balzamiin gente gyizegarş xada Malaadai urmaa xuxaraza, gaixaza baibaş, xazuugaaranb baha omog seexil tereze „ene basagan duralasandaa işeze tiigebe geeşe... neges taalahamni xyree daa, xøzøm geze baha biib şub!"— geze hanaza, udaan untangyi gertee huugaa belei.

Kariuucalgata redaagtoriigi tyr orologço D. ARDIIIN.

Taa «Buriaadmongoliin Ynen» gazeetiigi zakiba uu? Kerbee zakiza abadag ygei baibal çamdaza zakika keregtei.

Gazeeta zakidaggyi paartiin, komsomooliin geşyyd ba kødølmøriçøn kolkooznuud baika josogyi.

Meneeder

Kinoo-teaatria

„Kinoo Frcem"

[illegible] „[illegible] gorode"

(Lungaraag)

Kinoo „[illegible]"

Trooje s odnoj ylicii

(Lungaraag)

Toomir gargasn CEVEENII. Kinan şalgagça KORÇONZABIIN. Verstaalagça C. BATIIN. «B.-M. Praavda» ba «Ynenii» tipograafi. Ypolglavliit 871.